

Een brugjaar in de bacheloropleiding

'Laat studenten pas na een jaar flexibel studeren, definitieve studiekeuze maken', zo luidt het voorstel van ontwikkelingspsycholoog Michiel Westenberg in NRC-Handelsblad (28/4/2008). Dat riep nogal wat discussie op.¹ Hoe zou zijn idee verwezenlijkt kunnen worden?

1. Liberal arts college.² De student volgt een brede propedeuse met alfa-, bèta- en gammakeuzevakken. Vervolgens kiest hij zijn hoofdrichting (major). Daarbinnen kan hij weer een nadere differentiatierichting kiezen met het oog op zijn masterstudie.

2. Interfacultair basisjaar. Enkele verwante faculteiten bieden een gemeenschappelijke propedeuse aan, in aansluiting op één van de examenprofielen van het voortgezet onderwijs. Het programma biedt enerzijds een gedegen fundament (basisvakken), waarin ook eventuele deficiënties worden weggewerkt, en anderzijds oriënterende keuzevakken op basis waarvan de student zijn nadere studiekeuze bepaalt.

3. Facultair brugjaar. Enkele verwante studierichtingen (majors) bieden een gemeenschappelijke propedeuse aan. Pas aan het eind van de propedeuse legt de student zich definitief op een specifieke studierichting (major) vast.

4. Zijwaartse doorstroomovereenkomst. Enkele verwante studierichtingen sluiten een overeenkomst over het erkennen van elkaars studiepunten. De student kiest van meet af aan voor studierichting X, maar hij kan ook een verwant vak bij studierichting Y volgen en hij kan zelfs zijwaarts met behoud van behaalde studiepunten naar studierichting Y doorstromen.

5. Oriënterend keuzevak met credit transfer. De student kiest van meet af aan voor studierichting X, maar tijdens de propedeuse krijgt hij gelegenheid een keuzevak uit een andere studierichting te doen (studierichting Y, binnen of zelfs buiten de faculteit). Binnen de onderwijsinstelling is afgesproken dat de student na het eerste jaar alsnog kan omzwaaien met behoud van de studiepunten die hij in X behaald heeft. Die studiepunten gelden binnen Y als behaalde keuzevakken.

6. Vrije studierichtingen. Naast de traditionele monodisciplinaire studierichtingen kent de onderwijsinstelling een aantal 'vrije' studierichtingen, waarin de student grote vrijheid heeft een eigen vakkenpakket samen te stellen. De examencommissie en de loopbaanbegeleider bewaken de samenhang binnen het gekozen vakkenpakket. Studenten kunnen halfjaarlijks instromen. Elders behaalde studiepunten worden in principe erkend.

7. Intakeperiode met halfjaarlijkse instroom. De selectieve propedeuse wordt vervangen door een selectief eerste semester: een intakeperiode of proefklas van vier of vijf maanden, waarin wordt vastgesteld of je geschikt bent voor de gekozen studie.³ Bij een negatief studieadvies, kun je per 1 februari bij de proefklas van een andere studie instromen. Idealiter wordt het negatieve studieadvies voorafgegaan door een *assessment* op basis waarvan je kunt vaststellen welke studie voor jou het meest geschikt is. En nog mooier zou zijn indien verworven studiepunten als keuzevakken naar de nieuwe studie kunnen worden meegenomen.

Wes Holleman
weblog onderwijs 4-5-2008
<http://www.onderwijsethiek.nl>

¹ <http://weblogs.nrc.nl/weblog/discussie/2008/04/29/laat-studenten-pas-na-een-jaar-flexibel-studeren-definitieve-studiekeuze-maken/>

² <http://www.onderwijsethiek.nl/?p=340>; <http://www.onderwijsethiek.nl/?p=197>; <http://www.onderwijsethiek.nl/?p=163>

³ Zo'n intakeperiode sluit aan bij het ISO-voorstel inzake intakegesprekken voor aankomende studenten. URL: <http://www.iso.nl/NIEUWS/Persberichten/1april2008ISOintakegesprekkeninhogeronde/tabid/518/Default.aspx>